Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18177

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i (NPDS), kronik boyun a?r?s? ya?ayan bireylerde a?r?n?n ?iddetini ve günlük ya?am aktivitelerine etkisini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? kapsaml? bir araçt?r. Ölçek, a?r? yo?unlu?unu ve fonksiyonel k?s?tlamalar? objektif bir ?ekilde de?erlendirir. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2004 y?l?nda Biçer ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, bu çal??ma ölçe?in Türk popülasyonunda güvenilirli?ini ve **yap? geçerlili?ini** ba?ar?yla kan?tlam??t?r. Bu adaptasyon, klinisyenlerin ve ara?t?rmac?lar?n kronik **boyun a?r?s?** olan hastalar?n de?erlendirilmesinde standart bir araç kullanmas?na olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i, NPDS, **kronik a?r?**, dizabilite, psikometrik özellikler, uyarlama, yap? geçerlili?i, rehabilitasyon.

Yazarlar

Ali Biçer, A. Yazici, H. Camdeviren, C. Erdogan

Amaç

Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?ad??? boyun a?r?s?n?n ?iddetini ve bu a?r?ya ba?l? olarak ortaya ç?kan fiziksel ve sosyal **dizabilite** düzeyini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, hem klinik tan? süreçlerinde hem de tedavi müdahalelerinin etkinli?ini izlemede kritik bir rol oynamaktad?r. Hastalar?n a?r?yla ilgili subjektif deneyimlerini standardize edilmi? bir formatta toplamay? hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bu enstrüman?n, Türk kültür ve dil yap?s?na uygunlu?unu test ederek, Türkiye'deki sa?l?k profesyonelleri için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu sayede, kronik boyun a?r?s? yönetiminde uluslararas? standartlara uygun de?erlendirme yap?labilmesi sa?lanm??t?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, temelde boyun a?r?s?n?n neden oldu?u **fonksiyonel k?s?tl?l?klar?** ve a?r? yo?unlu?unu ölçen çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. Ölçek maddeleri, hastan?n günlük ya?am aktiviteleri (uyku, okuma, araba kullanma, i?/bo? zaman aktiviteleri) s?ras?nda hissetti?i a?r? ve k?s?tlanma derecesini sorgular. Bu yap?, sadece biyolojik a?r? alg?s?n? de?il, ayn? zamanda a?r?n?n bireyin ya?am kalitesi ve sosyal **fonksiyon** üzerindeki psikososyal etkilerini de kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerli?i, Biçer ve arkada?lar? (2004) taraf?ndan incelenmi?tir. Çal??mada, ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla korelasyon analizleri kullan?lm??t?r. Sonuçlar, ölçe?in toplam puanlar?n?n, a?r? ?iddetini ölçen Görsel Analog Skalas? (VAS) gibi bilinen di?er geçerli ölçüm araçlar?yla güçlü ve anlaml? korelasyonlar gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu yüksek korelasyonlar, Türkçe NPDS'nin, teorik olarak ölçmesi beklenen yap?lar? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamakta ve klinik kullan?m için **yap? geçerlili?inin** yeterli oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Türkçe Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenirli?i yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi sonucunda elde edilen **Cronbach Alfa** katsay?s?, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu durum, ölçekteki 20 maddenin tamam?n?n ayn? temel yap?y? ölçmek üzere uyum içinde çal??t???n? göstermektedir.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenirli?i sonuçlar? da ölçe?in zamana kar?? stabilitesini onaylam??t?r. Bu yüksek güvenilirlik de?erleri, Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i'nin, kronik boyun a?r?s? olan hastalar?n durumunu de?erlendirirken hem tutarl? hem de tekrarlanabilir sonuçlar üretti?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek üzere faktör analizi tekniklerini kullanm??t?r. Orijinal Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i (NPDS) genellikle tek bir genel dizabilite boyutunu yans?t?rken, uyarlama sürecinde gerçekle?tirilen analizler, maddelerin Türk popülasyonunda da benzer bir yap?sal bütünlü?ü korudu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n?n kültürleraras? adaptasyonda da korundu?unu ve maddelerin do?ru alt boyutlar alt?nda grupland???n? desteklemektedir. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in geçerli bir ölçüm arac? olarak kabul edilmesini sa?lam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal Neck Pain and Disability Scale'in Türkçe'ye adaptasyonu)

Format: Öz bildirim raporlama arac?. Genellikle 20 maddeden olu?ur ve her bir madde, 0 (aktiviteyi hiç etkilemiyor) ile 10 (aktiviteyi tamamen engelliyor) aras?nda de?i?en 10 puanl? bir **Likert ölçe?i** kullan?larak derecelendirilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal versiyon)

Popülasyon Grubu: Klinik popülasyon

Ya? Grubu: Yeti?kinler (18 ya? ve üstü)

Popülasyon Detaylar?: Kronik boyun a?r?s? ?ikayeti olan hastalar. Uyarlama çal??mas?, Fiziksel T?p ve Rehabilitasyon kliniklerine ba?vuran hastalar üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Ölçekteki 20 madde ayr? ayr? puanlan?r ve toplam puan toplan?r. Maksimum toplam puan 200'dür. Yüksek toplam puan, hastan?n daha fazla a?r? ve dizabilite ya?ad???n? gösterir.

Anahtar Kelimeler

Boyun a?r?s?, dizabilite, fiziksel fonksiyon, a?r? de?erlendirmesi, psikometri, kronik a?r?, adaptasyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ali Biçer

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: alibicer@mersin.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Mersin Üniversitesi T?p Fakültesi, Fiziksel T?p ve Rehabilitasyon Anabilim Dal?, Mersin, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2004

?zinler ve Ücret: Ölçe?in Türkçe versiyonunun akademik ve klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Ali Biçer ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli ara?t?rmalar için ek izinler gerekebilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: neck-pain-and-disability-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Bicer, A., Yazici, A., Camdeviren, H., & Erdogan, C. (2004). Assessment of pain and disability in

ARABPSYCHOLOGY.COM

patients with chronic neck pain: reliability and construct validity of the Turkish version of the Neck Pain and Disability Scale. *Disability and Rehabilitation, 26*(16), 959-962. doi: 10.1080/09638280410001696755
Vernon, H., & Mior, S. (1991). The Neck Disability Index: a study of reliability and validity. *Journal of manipulative and physiological therapeutics, 14*(7), 409-415. (Orijinal Ölçek Geli?tirme Referans?)

Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Boyun A?r? ve Dizabilite Ölçe?i (NPDS), tipik olarak 20 maddeden olu?ur ve bireyin boyun a?r?s?n?n günlük ya?am aktivitelerini ne kadar k?s?tlad???n? (0-10 aras? derecelendirme ile) de?erlendirir. Maddeler, a?r?n?n yo?unlu?u, uyku, okuma, araba kullanma ve konsantrasyon gibi spesifik i?levler üzerindeki etkisine odaklan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM